

Nr. 290 *** NIEUWS VAN HER EN DER *** juni 2020
Uitgave van het Afrika-Europa Netwerk E-mail: cubr@knr.nl
Web: www.afrikaeuropanetwerk.nl

Corona: wat we kunnen leren van Senegal

In alle 54 Afrikaanse landen is inmiddels het COVID-19 virus vastgesteld. Senegal was een van de eerste landen waar het virus opdook. Maar dankzij snel en krachtdadig ingrijpen wist de regering het virus snel in te dammen. Regeringen wereldwijd kunnen een voorbeeld nemen aan de Senegalese aanpak.

Senegal staat bekend als baken van orde en rust in een woelige regio. Verkiezingen vinden er plaats zonder noemenswaardige heisa. Religieuze extremisten krijgen er nauwelijks voet aan grond, moslims en christenen vieren elkaars feesten. Senegalezen staan bekend om hun burgerzin. Hun houding helpt zeker bij de uitbraak van de coronapandemie. Maar ook de Senegalese regering onder leiding van president Macky Sall verdient lof. Het beleid is kordaat en doortastend, zonder repressief te zijn zoals dat in sommige landen elders wél gebeurt.

Op 2 maart 2020 testte een 54-jarige Fransman positief na een vlucht uit Parijs. Hij was de eerste corona-patiënt in het land. Senegal had zich al op dit moment voorbereid en had een noodplan klaarliggen om een grote uitbraak te voorkomen. Daarbij kon het land voortbouwen op de ervaring die het had opgedaan tijdens de ebola-epidemie die vanaf 2014 de buurlanden Liberia, Sierra Leone en Guinée teisterde. Ondanks de nabijheid van ebola telde Senegal destijds welgeteld één geval van ebola. Hoewel de grens met buurland Guinée al sinds maart 2014 gesloten was, raakte in augustus 2014 bekend dat een Guineese universiteitsstudent het virus had opgelopen. De regering Sall reageerde bliksemsnel door de patiënt te isoleren en gedurende de incubatieperiode van 21 dagen al zijn 74 contacten te monitoren. De student herstelde, en de Senegalezen haalden opgelucht adem. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) prees de Senegalese regering voor haar doortastendheid.

In december van datzelfde jaar werd een noodcentrum voor medische urgenties opgericht onder directe auspiciën van de Minister van Volksgezondheid. Doel: detecteren van patiënten door monitoring en vroeger ingrijpen. Daarnaast begon het centrum zich alvast intensief te trainen in simulaties van ebola-achtige noodgevallen, in samenspraak met verschillende internationale instanties waaronder de Wereldgezondheidsorganisatie.

De Senegalese regering was dus goed voorbereid. Half maart, twee weken na de eerste besmetting, sloot president Sall de landsgrenzen voor internationaal vliegverkeer. Scholen gingen dicht voor drie weken en een avondklok moest 's nachts de bevolking van de straten houden. Intussen maakte de regering miljoenen vrij om de meest kwetsbare bevolking te voorzien van basisproducten zoals rijst, suiker en olie.

Contact tracing teams opereren vanuit 78 verschillende lokale gezondheidsinstellingen, en traceren patiënten tot in de kleinste dorpen in het binnenland. Wie positief test verdwijnt twee weken in quarantaine. Tweeënhalve maand na de uitbraak van het coronavirus in Senegal stond de teller op 20 mei op 2617 besmettingen, met 30 doden op een bevolking van bijna 16

miljoen. Markten en moskeeën zijn inmiddels weer open. ‘We moeten ons individueel en collectief gedrag aanpassen aan de evolutie van de pandemie,’ zei de Senegalese president toen hij de versoepeling aankondigde. Waakzaamheid blijft geboden. Maar de Senegalezen hebben wél laten hoe men effectief op kan treden. (Bron: MO Magazine, 22/5/2020)

Feronia trekt zich terug uit de DR Congo

Het Canadese bedrijf Feronia Inc. heeft aangekondigd om haar palmolieplantages over te laten aan lokale groeperingen in de DR Congo.

Al jaren waren er grote conflicten met de bevolking in de gebieden Lokutu, Boteka en Yaligimba in het oosten van DR Congo. Zoals ook bleek uit onderzoek van de mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch in 2019 werden de rechten van arbeiders op grove wijze geschonden. Ze werden onderbetaald en moesten werken met pesticiden zonder beschermende kleding. De fabrieken op de plantages zorgden ook voor milieuvervuiling doordat grote hoeveelheden zeer verontreinigd afval werden geloosd op de Congo Rivier. Pikant detail is dat Feronia zwaar werd gefinancierd door vier ontwikkelingsbanken, waaronder het Nederlandse FMO. Maar nu zijn ook zij tot het besluit gekomen om Feronia te verkopen en de plantages over te dragen aan de lokale bevolking.

Na de aankondiging dat de plantages werden opgegeven, introduceerde de lokale gemeenschap traditionele systemen voor de oogst en de productie van palmolie. Volgens een persverklaring van een lokale ngo RIAO-RDC dat al jaren strijd leverde tegen de misstanden, zijn de werkomstandigheden aanzienlijk verbeterd. Het grote voordeel van de nieuwe situatie is dat alle winsten nu direct ten goede komen aan de mensen zelf. Niet alle problemen zijn opgelost. Een heikel punt is dat de landrechten niet altijd duidelijk zijn. Maar de eerste positieve gevolgen van de overdracht kunnen een voorbeeld zijn hoe ontwikkelingsbanken een bijdrage kunnen leveren aan het welzijn van de Congolese bevolking zelf. (Bron: RIAO-RDC, Confédération paysanne du Congo)

Laudato Tree Project

Op zondag 10 mei sprak paus Franciscus zijn steun uit voor het Laudato Tree Project. Hij prees de betrokkenen voor de praktische manier waarop zij de boodschap van zijn encycliek Laudato Si’ in de praktijk willen brengen.

Paus Franciscus bracht in zijn toespraak in herinnering hoe paus Johannes Paulus II precies veertig jaar eerder Afrika had bezocht en toen zijn zorgen kenbaar maakte over de verschrikkelijke droogte in de Sahellanden. Sindsdien heeft de Afrikaanse Unie een ambitieus project gestart om de verwoestijning tegen te gaan: de *Great Green Wall of Africa*. Het gaat om een ‘muur’ van bomen die 11 landen doorkruist en zo’n 8.000 km lang moet worden. Het plan was oorspronkelijk om een groene strook van 15 km breed aan te leggen over de hele breedte van Afrika, maar dat is sindsdien enigszins aangepast. Het gaat nog zeker tot 2030 duren voordat de muur af is, maar in Niger groeien al moestuintjes in de schaduw van bomen. En ook in een land als Senegal staan inmiddels zo’n 11 miljoen bomen in de woestijn. De Ierse provincie van de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën (SMA) sluit met het Laudato Tree Project aan bij de Great Green Wall. Er zullen bomen worden geplant zowel in Ierland als in Afrika. Paus Franciscus hoopt dat velen dit voorbeeld van concrete solidariteit zullen volgen. (Bron: Vatican News, 14/5/2020)